

RECENZIJIA RUKOPIISA MONOGRAFIJE DR LJILJANE JANKOVIĆ
KONTRASTIVNA ANALIZA GLAGOLA U SRPSKOM I ENGLESKOM JEZIKU

Rukopis monografije *Kontrastivna analiza glagola u srpskom i engleskom jeziku* autorke dr Ljiljane Janković, u formi u kojoj sam ga dobila, svojim obimom obuhvata 158 kompjuterski složenih strana A4 formata, a otvara ga Predgovor, za kojim slede sledeća poglavlja: Uvod; Teorijsko utemeljenje; Pregled literature; Metodološki i teorijski okvir empirijskog istraživanja; Tipovi nefinitnih klauza u engleskom jeziku; Tipovi srpskih finitnih klauza u upitniku; Prevodi srpskih finitnih klauza iz upitnika na engleski jezik; Zaključak, nakon kojih sledi literatura, prilog koji sadrži upitnik empirijskog istraživanja i spisak tabela. Prema rečima autorke, monografija predstavlja jedan deo doktorske disertacije *Analiza grešaka pri upotrebi nefinitnih klauza kod studenata anglistike*, odbranjene 2017. godine na Filozofskom fakultetu u Nišu.

U uvodnom poglavlju, nakon opštih razmatranja o jeziku, autorka jasno određuje predmet istraživanja predstavljenog u monografiji, a to su finitne i nefinitne klauze u srpskom i engleskom jeziku naglašavajući da je istraživanje sprovedeno s ciljem opisa i kontrastiranja dela gramatičke strukture engleskog i srpskog jezika korišćenjem korpusa sačinjenog od 25 rečenica na srpskom jeziku koje sadrže finitne klauze u funkciji komplementa i modifikatora, a čiji je prevod na engleski jezik predmet razmatranja.

Drugo poglavlje efektno sažima postavke kontrastivne lingvistike a posebno kontrastivne analize kao jedne od njenih oblasti, čime autorka postavlja neophodan temelj za razumevanje sprovedenog istraživanja s obzirom na pomenutu primenjenu metodologiju. Teorijsko utemeljenje istraživanja potom, u trećem poglavlju, učvršćuje informativan pregled gramatičke i sintaksičke literature engleskog i srpskog jezika u kome su odabrane gramatike ovih jezika prikazane i kritički sagledane u aspektima relevantnim za sprovedeno istraživanje uz razgraničenje ključnih termina koji se koriste u monografiji, poput glagolske grupe, glagolske fraze, glagola, klauze, finitnih i nefinitnih glagolskih oblika, finitnih i nefinitnih klauza i sl, kao i uz objašnjenje realizacije navedenih teorijskih pojmova u dvama jezicima.

Sledi poglavlje u kojem su detaljno predočene metodološke postavke istraživanja, te su opisane njegove glavne faze, a oslanjanjem na relevantnu literaturu postavljene su i njegove teorijske osnove usredsređene na sistematičnu i detaljnu klasifikaciju zavisnih i nezavisnih klauza u engleskom i srpskom prema formi i funkciji, a poglavlje je zaključeno kontrastiranjem zavisnih klauza ovih dva jezika.

Kako srž monografije čini bavljenje opisom i analizom finitnih i nefinitnih klauza u srpskom i engleskom jeziku i kontrastiranjem njihovih sintaksičkih funkcija u ovim jezicima, peto poglavlje temeljno opisuje i primerima ilustruje tipove nefinitnih klauza u engleskom jeziku i njihove funkcije, dok za njim sledi poglavlje koje izlaže tipove i funkcije finitnih klauza u srpskom jeziku, koje zajedno sa svojim prevodnim ekvivalentima u formi nefinitnih klauza na engleskom jeziku, analiziranim u sedmom poglavlju, čine korpus istraživanja. Dakle, ova tri poglavlja čine centralni deo monografije u kome je sprovedeno istraživanje jasno prikazano, a njegovi ishodi sistematično, principijelno i pregledno izloženi, čemu doprinose i efektni tabelarni prikazi. Analiza je potkrepljena valjanim tumačenjima i obrazloženjima ilustrovanim mnoštvom primera.

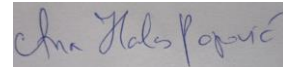
Završno poglavlje donosi autorkine opšte zaključke o razumevanju, izučavanju i načinu podučavanja gramatike jednog jezika, kao i sumiranje najvažnijih ishoda i zaključaka analize s posebnim osvrtom na sličnosti i razlike između finitnih i nefinitnih klauza srpskog i engleskog jezika u pogledu njihovih sintaksičkih funkcija. Istaknute su i naučne i pedagoške implikacije analize, kao i mogući pravci proširenja i produbljivanja pomenutog istraživanja.

Zaključujem da ovaj rukopis čitaocima predočava detaljno i sveobuhvatno poređenje svih vrsta engleskih i srpskih finitnih i nefinitnih klauza prema njihovim sintaksičkim

funkcijama, čime čini važan iskorak u odnosu na postojeću gramatičku literaturu dvaju jezika. Kontrastiranjem ovih klauza unutar svakog od dva jezika zasebno, a potom i kontrastiranjem engleskih i srpskih finitnih, kao i nefinitnih klauza u sintaksičkim funkcijama komplementa i modifikatora, iznedrena su tri kontrastivna modela (a u okviru svakog tri pomoćna modela), što je značajan doprinos kontrastivnoj analizi klauza u engleskom i srpskom jeziku, a celokupno istraživanje ukazuje i na mogućnosti unapređenja nastave gramatike engleskog jezika na univerzitetskom nivou.

Uzevši u obzir sve prethodno rečeno, a posebno temeljitost, sveobuhvatnost i sistematičnost ove monografije, kao i njen naučni doprinos istraživanju klauza u engleskom i srpskom jeziku, ali i značaj pedagoških implikacija istraživanja koje predstavlja, konstatujem da je vredna pažnje lingvističke javnosti, te sa zadovoljstvom preporučujem da rukopis dr Ljiljane Janković bude prihvaćen za objavljivanje u obliku štampane i/ili elektronske knjige sa jednom izmenom u naslovu tako da on glasi *Kontrastivna analiza klauza u srpskom i engleskom jeziku*.

U Novom Sadu, 12.11.2024.

prof. dr Ana Halas Popović
Odsek za anglistiku
Filozofski fakultet
Univerzitet u Novom Sadu
Dr Zorana Đinđića 2
21000 Novi Sad
ana.halas@ff.uns.ac.rs